КРЫНІЧКА

**Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Чэрнікаўшчынскі вучэбна-педагагічны комплекс
дзіцячы сад – базавая школа”**

Выпуск №5 (21)
Студзень 2022

У нумары:

2022 год аб’яўлены Годам гістарычнай памяці	**Стар. 1**
У Беларусі аб’явілі птушку 2022 года. 10 фактаў пра яе.	**Стар. 2**
Рэспубліканскі рэферэндум – 2022	**Стар. 3**
Калі хочаш быць здаровым	**Стар. 4**
Раённы этап 17-й Алімпіяды па правілах дарожнага руху	**Стар. 5**
ШАГ: Школа Актыўнага Грамадзяніна	**Стар. 6**

2022 год аб’яўлены Годам гістарычнай памяці

У Беларусі аб’явілі птушку 2022 года. 10 фактаў пра яе.

Птушкай 2022 года выбрана патрыётка Палесся, паляшучка - **белая сініца** (рус. – белая лазоревка) – невялікая прыгожая пеўчая птушка, якая жыве ў нас толькі на Палессі. Менавіта за яе кандыдатуру прагаласавалі сябры ГА “Ахова птушак Бацькаўшчыны”. Яна змяніла леляка – птушку 2021 года.

Што ж гэта за птушка? 10 фактаў пра яе.

1. Белая сініца мае яшчэ адну назву – **князёк**, сапраўдны князёк сярод сініц! Гэта адзін з сямі відаў сініцавых у Беларусі.

2. Від уключаны ў Чырвоную кнігу Беларусі яшчэ з першага выдання. Колькасць у Беларусі апошні раз ацэньвалася ў 2015 годзе ўсяго ў 500-800 пар.

3. Птушка меншая за вераб’ёў: вага да 16 г, размах крылаў да 21 см. У кладцы да 11 яек. Два тыдні птушкі іх наседжваюць і столькі ж выкормліваюць птушанят.

4. Гняздуе ў Беларусі і Украіне толькі ў Палессі і нават узімку не пакідае яго. Птушкі канцэнтруюцца вакол Прыпяці і на яе прытоках. Тут белая сініца ўтварае ізаляваную папуляцыю. Асноўны ж арэал расцягнуўся паласой ад Масквы да Японскага мора.

5. Для гнездавання птушцы патрэбны дубровы, чорнаалешнікі і старыя вербалозы, якія ўвесну залівающца вадой падчас паводкі. Таму менавіта вакол Прыпяці птушкі і жывуць і нідзе болей на захад, поўнач ці поўдзень.

6. Пры ўтварэнні пары самец робіць адмысловы рытуал – корміць самачку.

7. У красавіку, калі ў белай сініцы пачынаецца гнездавы сезон, яе лёгка заўважыць: самец вельмі актыўна спявае на сваім участку. А вось падчас выкормлівання птушанят белыя сініцы паводзяцца як партызаны - хаваюцца.

8. Гняздо робіць, як і іншыя сініцавыя, у дупле, вядомыя выпадкі гнездавання ў шчылінах дамоў. Не цураецца людзей і часта селіцца ў населеных пунктах. З задавальненнем займае сінічнікі – штучныя дуплянкі. Гнёзды часта робіць нізка, часам усяго на паўметра ад зямлі!

9. Узімку яе можна пабачыць у густых зарасніках трыснягу па поймах рэк. Яна расшчапляе моцнай дзюбай цвёрдыя сцёблы трыснягу і парасонавых раслін, адшукваючы схаваных там лічынак казурак. Узімку можа есці і насенне.

10. Белая сініца - адзін з самых папулярных відаў беларускіх птушак за мяжой, шмат турыстаў прыязджае да нас на Палессе, каб пабачыць менавіта яе.

Рэспубліканскі рэферэндум – 2022

18 студзеня з педагагічным калектывам школы сустрэўся старшыня Фаніпальскага сельскага выканаўчага камітэта Лобач Уладзімір Іосіфавіч. Сустрэча адбылася ў рамках усенароднага абмеркавання праекта змен і дапаўненняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Лобач У.І. азнаёміў прысутных з асноўнымі змяненнямі і дапаўненнямі, што прапануюцца ў праекце Канстытуцыі, нагадаў аб магчымасці ўнясення змяненняў і дапаўненняў у абмяркоўваемы праект, аб важнасці ўдзелу кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь у маючым адбыцца рэферэндуме.

Прысутныя на сустрэчы прыйшлі да адзінай думкі аб тым, як важна захаваць духоўныя і культурныя традыцыі беларускага народа, яго гістарычную памяць. Таксама была адзначана неабходнасць прадаўжэння развіцця сацыяльна арыентаванага вектара развіцця нашай дзяржавы.

Калі хочаш быць здаровым

21 студзеня ў рамках тэматычнага тыдня "Здаровае харчаванне - здаровае дзіця" ў 5 класе прайшла класная гадзіна на тэму "Калі хочаш быць здаровым".

У ходзе інтэрактыўнай гутаркі вучні ўспомнілі правілы здаровага харчавання, абмеркавалі, якія прадукты павінны быць у прадуктовай карзіне, і ад якіх лепш адмовіцца, пазнаёміліся з асноўнымі групамі вітамінаў і запомнілі, у якіх прадуктах змяшчаецца больш за ўсё вітамінаў і карысных для нашага арганізма рэчываў.

Вынікам мерапрыемства стала лесвіца здароўя, складзеная вучнямі. Ступенямі для лесвіцы паслужылі парады па правільным харчаванні і здароваму ладу жыцця.

Дамоў вучні панеслі памяткі "Правільнае харчаванне - залог здароўя", каб яшчэ раз абмеркаваць тэму здаровага харчавання са сваімі бацькамі.

Памятайце:
правільнае харчаванне – аснова здароўя!

Раённы этап 17-й Алімпіяды па правілах дарожнага руху

22 студзеня на базе дзяржаўнай установы адукацыі "Сярэдняя школа №4 г.Дзяржынска" адбыўся раённы этап 17-й Алімпіяды па Правілах дарожнага руху.

Мэта і задачы мерапрыемства - прапаганда ведаў Правілаў дарожнага руху сярод навучэнцаў, прывіццё дзецям навыкаў бяспечных паводзін на вуліцах і дарогах, удасканаленне форм і метадаў работы па папярэджанні дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму.

У дадзеным мерапрыемстве нашу школу прадстаўлялі наступныя вучні: Яўсеенка Захар (7 клас), Крэмянеўскі Дзяніс (6 клас), Гурло Вячаслаў (5 клас).

Алімпіяда праходзіла ў тры этапы.
Этап 1. Творчы конкурс - відэаролік на тэму "Я выконваю Правілы дарожнага руху!"
Этап 3. Каманднае рашэнне задачы "Дарожная сітуацыя
Этап 2. Індывідуальнае рашэнне білетаў па ПДР.

Усім удзельнікам алімпіяды былі ўручаны памятныя сувеніры (флікеры).

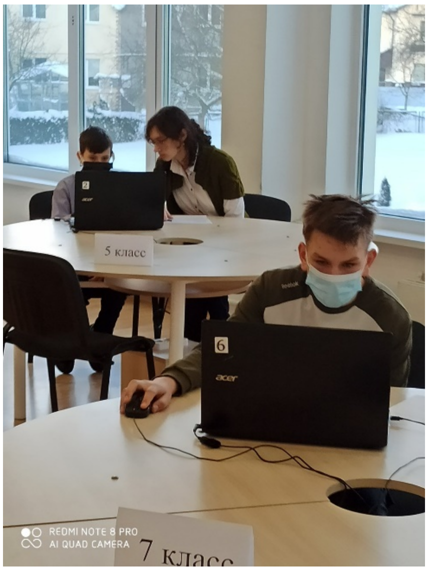

Выконвайце правілы дарожнага руху!

ШАГ: Школа Актыўнага Грамадзяніна

28 студзеня ў рамках рэалізацыі адукацыйнага праекта "ШАГ: Школа Актыўнага Грамадзяніна" для вучняў 5-6 класаў была праведзена інтэрактыўная класная гадзіна "Я - пра закон, закон - пра мяне".

У фокусе абмеркавання былі наступныя паняцці: прававая культура, павага да закону, правапарадку, маральна-прававым нормам; правы, абавязкі і адказнасць непаўналетніх згодна з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь; "свавольства", "правіны", "злачынства", "правапарушэнне", уяўленне аб наступствах супрацьпраўных дзеянняў, пачуццё адказнасці за свае ўчынкі.

Вучні абмяркоўвалі праблемныя сітуацыі і знаходзілі шляхі іх вырашэння, зразумелі, якім чынам свавольства можа стаць правапарушэннем, пазнаёміліся з дзіцячым прававым сайтам.

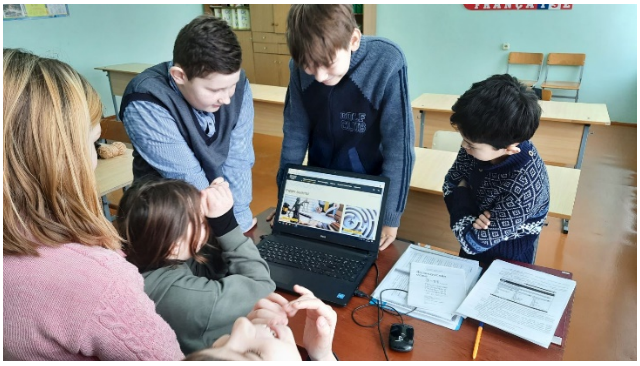

Рэдкалегія: вучні 5 класа, Баркоўская Г.І., класны кіраўнік 5 класа.
Газета выходзіць 1 раз у месяц на працягу навучальнага года.
Наступны нумар выйдзе 28 лютага.